

Miljö- och energidepartementet
103 33 Stockholm

m.registrator@regeringskansliet.se
jan-olof.lundgren@regeringskansliet.se

Boverkets rapport Individuell mätning och debitering i befintlig bebyggelse (rapport 2015:34), M2015/03355/Ee

Miljö- och energidepartementet har gett Göteborg Stad möjlighet att lämna synpunkter på Boverkets rapport "Individuell mätning och debitering i befintlig bebyggelse".

Göteborgs Stad har tidigare även yttrat sig över departementspromemorian "Förslag till genomförande av energieffektiviseringsdirektivet" (2013-10-09) samt Boverkets rapport "Individuell mätning och debitering vid ny och ombyggnad"(2015-02-03).

Bakgrund

I artikel 9 i energieffektiviseringsdirektivet ställs krav på att medlemstaterna ska se till att byggherrar och fastighetsägare installerar individuella mätare så att varje lägenhets energianvändning för uppvärmning, kyla och tappvarmvatten kan mätas. Artikeln har implementerats genom Lagen om energimätning i byggnader. Lagen ställer bland annat krav på byggherrar och byggnadsägare att det ska gå att mäta värme, kyla och tappvarmvatten individuellt i varje lägenhet. Kravet gäller dock bara om åtgärden är kostnadseffektiv.

Det är inte den enskilde byggherren eller byggnadsägaren som själv skall bedöma kostnadseffektiviteten. Boverket har haft regeringens uppdrag att utreda om individuell mätning och debitering är en kostnadseffektiv investering och ange i vilka fall det bör installeras mätsystem för värme, kyla och tappvarmvatten.

Föreliggande rapport om individuell mätning i befintlig bebyggelse är den andra delen i regeringsuppdraget.

Boverket gör här bedömningen att investering i individuell mätning och debitering med radiatormätare eller komfortmätning generellt inte är kostnadseffektivt i befintliga byggnader. Investeringen framstår som riskfylld. I deluppdrag 1 ansåg Boverket att krav på individuell mätning av tappvarmvatten vid ny- och ombyggnad skulle tvinga fram olönsamma investeringar för många fastighetsägare. Även individuell mätning av värme och kyla i lokaler utreddes och bedömdes vara tekniskt svårt och inte kostnadseffektivt. Boverket gör samma bedömning när det gäller i den befintliga bebyggelsen.

På Boverkets uppdrag har SKOP genomfört en enkätundersökning av hushållens inställning till individuell mätning av värme. Enligt rapporten tycker en majoritet att individuell mätning är bra med tyngdpunkt på rättviseaspekten. Två av fem hushåll uppges aktivt använda mindre energi för uppvärmning varvid majoriteten angav spara pengar som skäl. Var tredje sänkte aktivt temperaturen för att spara energi vilket av rapporten uppfattas som att kompensationen för att göra detta är allför låg.

Boverket föreslår att det inte i något fall ska krävas individuell mätning av värme, kyla eller tappvarmvatten i befintlig bebyggelse och lämnar därför inte heller några förslag på förordningsbestämmelser.

Synpunkter

Allmänt

Att spara och effektivisera användningen av energi, särskilt av fossilt ursprung, är en nödvändighet för att nå klimatmålen. Göteborgs Stad har särskilt tydligt också markerat detta i sin budget, med miljö kvalitetsmål, energieffektiviseringsstrategi och genomförande av både miljö- och klimatstrategiska program.

Staden är därför generellt positivt till åtgärder som minskar energianvändningen och ser det också som nödvändigt att det skapas förutsättningar som ökar medvetenheten och incitament för energihushållning.

Boverkets utredningsuppdrag

Även detta uppdrag, liksom det tidigare, har fokuserat på teknisk genomförbarhet och kostnadseffektivitet. Det finns en viss rimlighet i båda aspekterna.

Kostnadseffektiviteten likställs här med lönsamhet det vill säga intäkter mot kostnader för investeringens livslängd och detta ska göras på byggnadsnivå. Aspekter som rättvisa och miljö har inte behandlats vilket staden upplever begränsande ur ett helhetsperspektiv och med hänsyn till det miljömässiga syftet med energisparåtgärderna.

Boverkets förslag.

Boverket har utifrån sin avgränsning inte funnit skäl att föreslå bindande författningskrav. Staden delar Boverkets uppfattning om att i nuläget avstå från att införa generella tvång. Det skulle kunna leda till olönsamma investeringar för fastighetsägare med begränsad energibesparingseffekt totalt sett vilket den i utredningen redovisade SKOP undersökningen över beteenden antyder.

Behovet av skapa andra lämpliga incitament för såväl brukare som fastighetsägare att vilja spara energi anser staden då bli än viktigare.

Värme och kyla

Installation av individuella mätare bör inte helt avskrivas då de kan vara värdefulla för att medvetandegöra hushåll om betydelsen av att spara energi och andra resurser. På stadens egna fastighetsbolag ställs höga miljökrav och besparingar och effektiviseringar av energi i det befintliga beståndet är naturliga delar i arbetet. Behovet av incitament för fastighetsägaren som har rådigheten att genomföra energieffektiviseringsåtgärder kvarstår. Boverkets slutsatser att avstå från obligatoriska lagkrav möjliggör en

flexibilitet där fastighetens specifika förutsättningar ligger till grund för införandet av individuell mätning vilket är avgörande för det fortsatta arbetet med att spara energi.

Tappvarmvatten

Boverket har inte gjort någon ny analys avseende tappvarmvatten utan hänvisar till sin tidigare bedömning att inte föreslå något generellt lagkrav.

Beräkningarna baseras på lönsamhet medan potentialen för energibesparing enligt stadens uppfattning inte beaktats lika tydligt. Försök med individuell debitering av tappvarmvatten i Sverige har visat minskad förbrukning med 20 procent eller mer och För att klara energi och klimatmål är det viktigt att möjligheten till stora energibesparingar tas tillvara.

För tappvarmvatten har lägenhetsinnehavaren en större rådighet över sin förbrukning. Individuell mätning för tappvarmvatten kan också för fastighetsägare vara ett sätt att försäkra sig för eventuellt kommande kostnadsökningar för varmvatten.

Synliggörande av kostnader och individuell förbrukning kan vara viktiga förutsättningar för ändrade beteenden och minskad energianvändning.

Göteborgs stad anser att frågan om potentialen för energisparåtgärder bör beaktas tydligare. Behovet av stimulansåtgärder, alternativa lösningar eller rimliga krav utifrån en bredare syn på lönsamhet som kan uppmuntra till individuellt mindre energiförbrukning behöver utredas vidare.

Göteborgs Stad som ovan

Christina Börjesson
Direktör
Facknämnder och bolag

Handläggare:
Göran Husebye
Planeringsledare
031-3680236
goran.husebye@stadshuset.goteborg.se